

КРЕМЕНЕЦЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія лісогосподарських дисциплін

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник директора з навчально-виробничої роботи

_____ Цісарук В.Ю.

"__" _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології лісового господарства

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальність 205 «Лісове господарство»

освітня програма Лісове господарство

відділення денна

Кременець - 2022 рік

Робоча програма з Вступ до спеціальності для студентів 2 курсу (група 21) галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 «Лісове господарство».

Викладач: **Стрикула Софія Іонівна**

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії лісогосподарських дисциплін

Протокол від "" _____ 2022 року № 1

Голова циклової комісії _____ Каленюк Ю.С.

Схвалено навчально - методичною радою Кременецького лісотехнічного коледжу

Протокол від "" _____ 2022 року № 1

Методист _____ Дроздова Е. Л.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –3,5	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Нормативна навчальна дисципліна	
Модулів – 10	спеціальності 205 «Лісове господарство» . Освітньо-професійна програма Лісове господарство	Рік підготовки:	
Тематичні контролю - 5		2	
Загальна кількість годин – 105		Семестр 3,4	
		Теоретичні	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 семестр- 4,1 год. 4 семестр – 2,3год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>фаховий молодший бакалавр</u>	3 сем – 5бгод. 4сем – 35год.	
		Практичні роботи	
		3 сем. - 10год. 4 сем.- 2	
		Семінарські заняття 2год(2 сем)	
		Вид контролю:	
3 сем.-залік 4 сем - залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою предмета «Технології лісового господарства» є підготовка студентів до виконання основних видів робіт у цій галузі народного господарства, виховання ціннісного ставлення до природи, любові до природних багатств нашої Батьківщини. В програмі предмету враховано всі напрями господарської діяльності в лісі, відображені передові технології, що покликані забезпечити підйом сучасного науково-технічного рівня лісового господарства.

Завдання предмета це забезпечити засвоєння студентами знань про:

- екологічні та економічні особливості організації та ведення лісового і мисливського господарства;
- перспективи розвитку лісової галузі;
- структуру лісогосподарського виробництва;
- будову рослин і тварин, їх індивідуальні особливості; фізіологічні процеси в рослинному організмі та екосистемах;
- біологічні та екологічні особливості рослинності та її поширення;
- теоретичні засади формування, росту та розвитку лісу;
- ботанічні, дендрологічні, морфологічні, генетико-селекційні, едафічні, фітоценотичні й екологічні характеристики компонентів насадження: деревостану, підліску, підросту, трав'яного вкриття, опаду, підстилки, позаярусної рослинності, ґрунту;
- лісівничо-таксаційні ознаки дерев і насадження;
- основні ентомошкідники і збудники фітозахворювань та оцінювання санітарного стану насаджень відповідно до санітарних правил;
- особливості цвітіння та плодоношення деревних, чагарникових і трав'янистих рослин;
- теоретичні засади лісового насінництва;
- агротехніку створення та вирощування насаджень;
- теоретичні засади рубок формування та поліпшення якісного складу лісів;
- охорону і захист лісів від лісоаорушень і пожеж;
- теоретичні основи таксації окремого дерева, лісової продукції, лісових насаджень, лісових масивів, приросту;
- теоретичні засади ведення лісового і мисливського господарства;
- стандарти та інструкції, правила та нормативи таксації лісу й оцінювання лісової продукції.

3. Програма навчальної дисципліни

№ теми	Зміст
	Вступ
	Розділ 1. Дендрологія
1	Тема 1.1. Загальні питання дендрології
	Тема 1.2 Основні хвойні деревні породи України
	Тема 1.3 Основні листяні деревні породи України
	РОЗДІЛ 2. Лісознавство
2	Тема 2.1. Ліс як природне явище і природна система
	Тема 2.2 Екологія лісу
	Тема 2.3. Природне поновлення лісу. Поняття про лісо зміни
	Тема 2.4 Поняття про типологію лісів
	Розділ 3. Лісонасіннєва справа
3	Тема 3. 1. Плодоношення деревних та чагарни-кових порід. Облікврожаю насіння
	Тема 3.2. Лісова селекція і насінництво. Створення постійної лісонасінневої бази.
	Тема 3.3 Технологія заготівлі і переробки лісонасінневої сировини.
	Теми 3.4. Зберігання плодів та насіння.
	Тема 3. 5. Визначення посівних якостей лісового насіння.
	Розділ 4. Лісові розсадники
4	Тема 4.1. Лісові розсадники і організація їх території
	Тема 4.2 .Обробітокгрунту в розсаднику і заходи по збереженню та підвищенню його родючості
	Тема 4.3 .Технологія вирощування сіянців
	Тема 4.4 Технологія вирощування саджанців
	Розділ 5. Лісові культури
5	Тема 5.1. Загальні положення лісовирощування.
	Тема 5.2 .Обробітокгрунту під лісові культури і застосування добрив
	Тема 5.3 .Догляд за лісовими культурами.

	Тема 5.4. Культури головних деревних порід і порід цільового призначення
	РОЗДІЛ 6: ПРАКТИЧНЕ ЛІСІВНИЦТВО
6	6.1 Рубки з метою догляду за лісом
	6.2 Інші рубки, пов'язані з веденням лісового господарства
	6.3 Спеціальне використання лісових ресурсів. Рубки головного користування
	РОЗДІЛ 7. ТАКСАЦІЯ ЛІСУ
7	Тема 7.1 Таксаційні виміри та інструменти
	Тема 7.2 Таксація стовбура зрубаного дерева і його частин
	Тема 7.3 Таксація лісових сортиментів
	Тема 7.4 Таксація ростучих дерев і їх сукупностей
	РОЗДІЛ 8. ОСНОВИ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ
8	Тема 8.1 Загальні положення лісокористування
	Тема 8.2 Підготовчі роботи на лісосіці.
	Тема 8.3 Заготівля деревини
	Т 8.4 Технологія і організація лісосічних робіт.
	РОЗДІЛ 9. ЛІСОЗАХИСТ
9	Тема 9.1 Шкідники садивного матеріалу
	Тема 9.2 Хвое та листогризучі шкідники, стовбурні шкідники
	Тема 9.3 Хвороби плодів і насіння, садивного матеріалу
	Тема 9.4 Хвороби в культурах та молодняках Гнилеві хвороби
	РОЗДІЛ 10. ОХОРОНА ПРИРОДИ
10	Тема 10.1 Організація охорони лісів
	Тема 10.2 Охорона лісів від лісопорушень
	Тема 10.3 Організація боротьби з лісовими пожежами та планування протипожежних заходів

4. Структура навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю : 3 семестр–залік

№	Тема	Всього годин	В тому числі				Консультативні групові	Індивідуальні заняття та консультативні	Обов'язкові контрольні роботи модульн. контр.	Форми самостійної роботи
			лекції	семінар	практичні	самост. роб.				
	Вступ	2	2							
1	Розділ 1. Дендрологія	8	4		4	1		ТК1		
2	Розділ 2. Лісознавство	10	10							
3	Розділ 3. Лісонасіннева справа	10	10			1	По просьбі студентів	ТК2		
4	Розділ 4. Лісові розсадники	12	10		2					
5	Розділ 5. Лісові культури	10	8		2	1		ТК3		
6	Розділ 6. Практичне лісівництво	14	12		2	1				
7	Розділ 7. Таксація лісу	14	12		2			ТК 4		
8	Розділ 8. Основи лісокористування	8	8			1				
9	Розділ 9 Лісова фітопатологія та ентомологія	10	8	2		1		ТК 5		
10	Розділ 10. Охорона природи	7	7			1		ПКР		
	Всього по навчальній дисципліні	105	91	2	12	7		5+ПКР		

Теоретичні, семінарські, лабораторні, практичні.

№ заняття	К-сть годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Між предметні зв'язки	Форми поточного контролю	Список рекомендованої літератури
1	2	лекція	Вступ	1.Визначення предмету його зміст, завдання і зв'язок з іншими предметами. 2.Місце і значення предмета в підготовці техніки лісового господарства.			
РОЗДІЛ 1 ДЕНДРОЛОГІЯ							
2	2	Комбінована лекція	Тема 1.1. Загальні питання дендрології.	1.Поняття про дендрологію як науку 2.Основні життєві форми деревних рослин 3.Ареали деревних рослин	Письмове опитування	Ботаніка Грунтознавство Лісівництво Деревинознавство Лісові культури Лісова таксація	Заячук В.Я. "Дендрологія", ст.24-32, Литвак П.В., Ткачук В.І. "Дендрологія" ст.72-76 Бульгин Н.Е. «Дендрологія» ст.48-70
3	2	Комбінована лекція	Тема 1.2 Основні хвойні деревні породи України	1.Характеристика та н/г значення сосни звичайної, ялини європейської, модрина європейської та ялиці білої. 2.Коротке знайомство із родами тис, ялівець, туя, їх значення в озелененні.	Біжучий контроль	Грунтознавство, лісові культури, озеленення	Заячук В.Я. "Дендрологія", ст.165-249 Дерева і кущі заходу України. Атлас. Бродович Т.М. ст.8-41
4	2	Комбінована лекція	Тема 1.2 Основні листяні	1.Характеристика та н/г значення головних порід: дуба черешчатого, бука лісового, ясена звичайного, вільхи чорної.	Усне опитування	Грунтознавство, лісові культури,	Заячук В.Я. "Дендрологія", ст.165-249

			деревні породи України	2.Коротке знайомство із супутніми породами: береза, липа, граб, клен 3.Значення чагарникових порід в житті лісу		озеленення	Дерева і кущі заходу України. Атлас. Бродович Т.М. ст..74-75,84-85, 116-117, 46-47
5-6	4	Практична робота	Практичне заняття №1	Тема: Експедиція в дендропарк. Ознайомлення з видовою різноманітністю головних лісоутворюючих порід з метою їх розпізнавання і порівняння.	Індивідуальне опитування	Предмети лісівничого циклу	Методичні вказівки
РОЗДІЛ 2. ЛІСОЗНАВСТВО							
7	2	Комбінована лекція	Тема 2.1. Ліс як природне явище і природна система	1Поняття про ліс. 2Ліс як природна система. 3Поняття про лісове насадження. 4 Компоненти насадження, їх лісівничі та господарське значення. 5Будова намету деревостану 6Відмінні ознаки деревостану	Фронтальне опитування	Ботаніка, ґрунтознавство, Ліс. культури Охорона природи	Свириденко В.С. „Лісівництво», К. 2008р., ст. 15-47
8	2	Комбінована лекція	Тема.2.2. Екологія лісу	1Поняття про екологічні фактори та їх класифікація. Роль зовнішнього середовища у житті лісу. 2Ліс і клімат. 3Ліс і тепло. 4Значення світла в житті лісу. Ознаки світлолюбивих і лісо змінювальних деревних рослин.Регулювання світлового режиму у лісі як основа підвищення продуктивності деревостанів.	Біжучий усний контроль	Ботаніка, ґрунтознавство, Ліс. Культури, Охорона природи	Свириденко В.С. „Лісівництво», К. 2008р., ліс. 58-96

9	2	Комбінована лекція	Тема2.2. Екологія лісу Тема2.3. Поновлення лісу, лісозміни	1Значення вологи у житті лісу. 2Склад повітря та його значення для лісу. 3Вплив лісу на вітер. 4Взаємозв'язок лісу і ґрунту. .5Поняття про поновлення лісу, його види та значення. 6.Вчення про лісо змін10. 7.Регулювання процесів лісо змін.	Усне опитування Біжучий контроль	Ботаніка грунтознавство, Ліс.культури, Охорона природи Дендрологія,лісівництво, ліс. культури	Свириденко В.С. „Лісівництво», К. 2008р., ліс. 110-178 Свириденко В.Є. „Лісівництво», К. 1995р., ст. 166-174 Швиденко А.Й. „Ліс-ство» Чернівці, 2001р., ст. 287-302 Атрохин В.Г. «Лесоводство» М. 1989р., ст. 185
10	2	Комбінована лекція	Тема2.4 Поняття про типологію лісів	1.Загальні поняття про типи лісу. Класифікаційна сітка П.С. Погребняка, 2.Значення лісової типології для науки та практики лісогосподарського виробництва	Фронтальне опитування	Ботаніка, грунтознавство, Ліс. культури, Охорона природи	Свириденко В.Є. „Лісівництво»Швиденко А.Й. „Ліс-ство» ст.89-139
РОЗДІЛ 3 ЛІСОНАСІННЕВА СПРАВА							
11	2	Комбінована лекція	Тема3. 1. Плодоношення деревних та чагарникових порід. Облік врожаю насіння	1.Визначення предмету лісової культури його зміст, завдання і зв'язок з іншими предметами. 2.Початок плодоношення деревних і кущових порід .Періодичність плодоношення і насінневі роки. 3.Фактори, що впливають на плодоношення. 4.Прогноз врожаю. 5.Відносна оцінка врожаю.	Тематичний контроль № 1	Всі предмети професійного циклу	Дебринюк Ю.М" Лісовирощування в західних регіонах України" ст.3-24 Дебринюк Ю.М. та ін. "Лісове насінництво" ст.5-33, 132-155 Гордієнко М.І. ст.12-16

12	2	Комбінована лекція	Тема 3.2. Лісова селекція. Створення постійної лісонасінневої бази.	1.Поняття про лісову селекцію та її завдання. 2.Селекційна оцінка дерев 3.Лісонасінневі плантації та постійні і тимчасові лісонасінневі ділянки 4.Заходи по забезпеченню значного і регулярного плодоношення лісонасінневих ділянок і плантацій	Біжучий контроль	Ботаніка, ґрунтознавство Дендрологія, лісова таксація	Дебринюк Ю.М" Лісовирощування західних регіонів України" ст.29-32 Дебринюк Ю.М. та ін. "Лісове насінництво" ст.63-92 Гордієнко М.І. ст.4-6 Родін А.Р. ст.15-24
13	2	Комбінована лекція	Тема 3.3 Технологія заготівлі і переробки лісонасінневої сировини.	1.Достигання плодів і насіння. 2.Технологія одержання насіння із шишок хвойних порід. 3.Одержання насіння із сухих і соковитих плодів.	Письмове індивідуальне опитування	Дендрологія. механізація	Дебринюк Ю.М" Лісовирощування західних регіонів України" ст.37-40 Дебринюк Ю.М. та ін. "Лісове насінництво" ст.160-195 Гордієнко М.І. ст.15-16
14	2	Комбінована лекція	Теми 3.4. Зберігання плодів та насіння.	1.Умови зберігання. 2.Зберігання шишок і насіння шпилькових та листяних порід 3.Контроль за станом насіння при зберіганні. 4.Зберігання жолудів.	Усне опитування	ботаніка, дендрологія	Дебринюк Ю.М" Лісовирощування західних регіонів України" ст.36-37 Дебринюк Ю.М. та ін. "Лісове насінництво" ст.196-218 Гордієнко М.І. ст.26-29

15	2	Комбінована лекція	Тема 3. 5. Визначення посівних якостей лісового насіння.	1.Формування партії насіння, паспортизація. 2.Характеристика основних показників якості насіння. . 3. Правила відбору середньої проби для визначення посівних якостей насіння. 4.Документи, що видаються Державними лісонасінними інспекціями за результатами аналізу насіння.	Усне опитування	всі вищевказані предмети по професійному циклу; для нового матеріалу дендрологія, ботаніка	Дебринюк Ю.М. Лісовирощування в західному регіоні України. ст.40, 46-50. Дебринюк Ю.М. "Лісове насінництво" ст.219-267 Гордієнко М.І. Лісові культури. ст.23-25
РОЗДІЛ 4. ЛІСОВІ РОЗСАДНИКИ							
16	2	Комбінована лекція	Тема 4.1. Лісові розсадники і організація їх території	1.Поняття про розсадники. 2.Види розсадників за призначенням, розмірами та строками діяльності. 3.Види садивного матеріалу, що вирощується на розсадниках, його призначення. 4.Вибір місця під розсадник. 5.Організація території розсадника, основні відділення.	Тематичний контроль № 2	грунтознавство, геодезія, лісозахист	Л2-Дебринюк Ю.М. Лісовирощування в західному регіоні України. ст.52-62 Л1-Гордієнко М.І. Лісові культури. 12т..34-40 Л3-Юхновський В.Ю. Агролісомеліорація 12т..88-93
17	2	Комбінована лекція	Тема 4.2 Обробіток ґрунту в розсаднику і заходи по збереженню та підвищенню його родючості.	1.Значення обробітку ґрунту в розсадниках. 2.Способи та системи обробітку ґрунту і умови їх застосування. 3.Застосування добрив при вирощуванні садивного матеріалу 4.Сівозміни в лісових розсадниках	Фронтальне опитування	грунтознавство, механізація, лісозахист	Л4- 12т..85-92 Л5-. 12т..40-41 Л2-. 12т..70-72 Л1-. 12т..46-47

18	2	Комбінована лекція	Тема 4.3 Технологія вирощування сіянців	1.Передпосівна підготовка насіння. 2.Види насінного спокою і способи його подолання. 3. Способи підготовки насіння до висіванням. 4.Види і схеми посівів в лісових розсадниках. 5.Агротехнічні строки висіванням. 3.Глибина загортання насіння та норма висіву насіння 6.Догляди за посівами до і після появи сходів.	Усне опитування	Ботаніка, дендрологія механізація, ґрунтознавство	Л1- 13т..29-33 Л2- 13т..44-46 Л4- ст101-108
19	2	Комбінована лекція	Тема 4.3 Технологія вирощування сіянців	1.Вирощування сіянців сосни звичайної, ялини звичайної, модрина європейської. .Вирощування сіянців дуба 13т.13захис, берези повислої, липи, клена гостролистого, ясеня звичайного.	Усне опитування	лісозахист, механізація, ґрунтознавство, дендрологія	Л5- 13т..53-55 Л1-ст.79-82 Л4- 13т..125-128
20	2	Заняття по контролю знань, навиків, умінь	Тема 4.4 Технологія вирощування саджанців	1.Мета вирощування садивного матеріалу в шкілці. 2.Види деревних шкілок і їх призначення. 3.Ефективність різних видів шкілок. 4.Технологія вирощування саджанців. 4. Відділення зеленого живцювання	Усне опитування	лісозахист, механізація, ґрунтознавство, дендрологія, економіка	Л2- 13т..86-88 Л1- 13т..98-100 Л4- 13т..131-132
21	2	Практична робота	Практична робота №2	ТЕМА: Розрахунок потреби насіння для висіву.	Індивідуальне опитування	дендрологія, економіка	Методичні вказівки
РОЗДІЛ 5 ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ							

22	2	Комбінована лекція	Тема 5.1. Загальні положення лісовирощування.	1. Лісокультурна площа та лісокультурний фонд. 2. Основні категорії лісокультурних площ та черговість їх закультивування. 1. Види і методи створення лісових культур. 1. Густота культур і розміщення посівних та посадкових місць на лісокультурній площі. 2. Поняття про тип лісових культур.	Тематичний контроль №	Лісівництво, дендрологія, лісова таксація, механізація, економіка	Дебринюк Ю.М. ст. 110-115, 131-140 Гордієнко М.І. ст. 136-155 Калінін М.І. ст. 88-106 Родін А.Р. ст. 153-165
23		Комбінована лекція	Тема 5.2 Обробіток ґрунту під лісові культури і застосування добрив	1. Суцільний обробіток ґрунту і умови його застосування. 2. Способи часткового обробітку ґрунту на різних категоріях площ та в різних умовах місцезростання. 3. Переваги і недоліки способів створення лісових культур висіванням та висаджуванням. 4. Технологія садіння лісових культур вручну та механізовано	усне опитування	механізація ґрунтознавство, лісознавство	Дебринюк Ю.М. ст. 117-122 Гордієнко М.І. ст. 155-160 Калінін М.І. ст. 119-121 Родін А.Р. ст. 165-170
24		Комбінована лекція	Тема 5.3 Догляд за лісовими культурами.	1. Види доглядів за лісовими культурами, їх мета та умови застосування. 3. Ручні та механізовані догляди за суцільними та частковими культурами. 4. Хімічний метод боротьби з бур'янами. 5. Доповнення лісових культур	усне опитування	механізація економіка, охорона праці, ґрунтознавство	Гордієнко М.І. ст. 165-172. Дебринюк Ю.М. ст. 142-144

25	2	Комбінована лекція	Тема 5.4 Культури головних деревних порід і порід цільового призначення.	1.Культури сосни звичайної., дуба черешчатого Значення культур даних порід способи створення, обробіток ґрунту, види і типи лісових культур. Склад, густина, змішування, догляди в залежності від умов місцезростання.	Фронтальне опитування	ботаніка, ґрунтознавство, механізація економіка. охорона природи, дендрологія, лісівництво лісова таксація	Гордієнко М.І. ст.176-184.
26	2	Практичне заняття	Практичне заняття №3	ТЕМА:. Розрахунок густоти культур і потреби в сіянцях по породах в залежності від схеми розміщення і способу змішування в лісових культурах.		Ґрунтознавство, лісознавство, охорона природи, економіка	Методичні вказівки
РОЗДІЛ 6: ПРАКТИЧНЕ ЛІСІВНИЦІВО							
27	2	Комбінована лекція	Тема 6.1 Рубки з метою догляду за лісом	1.Поділ лісів України на категорії за їх господарським значенням і напрямки ведення господарства в них. 2.Поняття про рубки з метою догляду за лісом. 3.Види рубок з метою догляду за лісом, вікові межі їх проведення, мета кожної з них.	Тематичний контроль № 3	Лісокористування, охорона природи, лісова таксація	Свириденко В.Є. Лісівництво К 2008 ст.271- 274, 368-371

28	2	Комбінована лекція	Тема 6.2 Інші рубки, пов'язані з веденням лісового господарства. Тема 6.3 Спеціальне використання лісових ресурсів. Рубки головного користування	1.Санітарні рубки. Документація і особливості відведення лісосік. 2.Очищення місць рубок	Фронтальне опитування	Дендрологія, таксація	Свириденко В.Є. Лісівництво 2005р.ст.419-421 Правила сан. руб в лісах України
29	2	Комбінована лекція	Тема 6.3 Спеціальне використання лісових ресурсів. Рубки головного користування	1. Поняття про спосіб і систему рубок головного користування 2. Завдання рубок головного користування. Класифікація способів рубок головного користування 4. Вибір системи та способу рубки головного користування	Письмове тестове опитування	механізація ЛГ,Л/таксація, лісокористування	Свириденко В.Є. Лісівництво ст.271 Правила рубок головного користування
30	2	Комбінована лекція	Тема 6.3 Рубки головного користування	1.Суцільні лісосічні рубки, особливості їх проведення 2. Організаційно-технічні показники суцільних рубок 3.Переваги та недоліки суцільно-лісосічних рубок	Фронтальне опитування	Лісокористування, лісова таксація, економіка	Свириденко В.Є. Лісівництво ст.285-303
31	2	Комбінована лекція	Тема 6.3 Рубки головного користування	1. Рівномірно-поступові рубки: класичні та спрощені 2.Переваги та недоліки рівномірно-поступових рубок. 3. Групово-поступові рубки, їх переваги і недоліки	Фронтальне опитування	Лісокористування, лісова таксація, економіка	Свириденко В.Є. Лісівництво .ст.305-314

32	2	Комбінована лекція	Тема 6.3 Рубки головного користування	1.Вибіркові рубки 2.Характерні особливості вибіркових рубок. 3.Добровільно-вибіркові рубки та їх організаційно-технічні показники. 4.Переваги та недоліки вибіркових рубок.	Фронтальне опитування	Лісокористування, лісова таксація, економіка	Свириденко В.Є. Лісівництво ст.278-284
33	2	Практичне заняття	Практичне заняття №4	Визначення повноти та складу насадження після проведення рубки догляду			
(2-й семестр) РОЗДІЛ 7. ТАКСАЦІЯ ЛІСУ							
34	2	Комбінована лекція	Тема 7.1 Таксаційні виміри та інструменти	1.Дерево та його частини. 2.Таксаційні ознаки і одиниці вимірів у лісовій таксації. 1.Таксаційні інструменти та техніка їх застосування. 2.Інструменти для вимірювання діаметра дерева. 3. Інструменти для вимірювання суми площ перерізів у сукупності дерев. 4.Інструменти для визначення приросту і віку дерев. 1.Прилади для вимірювання висот ростучих дерев (висотоміри). Сучасні прилади лісотаксаційних вимірювань.	Письмове опитування	Геодезія, фізика, математика	Гром М.М. Лісова таксація, ст.21-49
35	2	Комбінована лекція	Тема 7.2 Таксація стовбура зрубаного дерева і його частин	1.Форма поперечного і поздовжнього перерізу стовбура. 2.Прості і складні формули для визначення об'єму стовбура і його частин.3.Похибки формул.	Фронтальне опитування	Геодезія, фізика, математика	Гром М.М. Лісова таксація, ст.68-70,72-74 , 76-79

36	2	Комбінована лекція	Тема 7.3 Таксація лісових сортиментів	1.Поняття про лісові сортименти і їх класифікація. 2.Призначення лісоматеріалів круглих і вимоги, що до них ставляться. 3.Визначення об'єму лісоматеріалів круглих в щільних і склад очних метрах кубічних. 4.Правила укладки, обміру та обліку. 5.Таблиці для таксації лісоматеріалів круглих.	Фронтальне опитування	Математика, лісокористування	Гром М.М. Лісова таксація, ст.113-122
37	2	Комбінована лекція	Тема 7.3 Таксація лісових сортиментів	1.Види і форма пиломатеріалів. 2.Укладка, обмір і облік пиломатеріалів. 3.Таблиці для таксації пило матеріалів	Фронтальне опитування	Математика, лісокористування	Гром М.М. Лісова таксація, ст.128-131
38	2	Комбінована лекція	Тема 7.3 Таксація лісових сортиментів	1.Таксація дров. 2.Вимоги стандартів до лісових матеріалів, укладки, обліку, обміру. 3.Укладка і облік хворосту, дров із пеньків і коріння.	Фронтальне опитування	Деревинознавство, лісівництво, дендрологія	Гром М.М. Лісова таксація, ст.122-128
39	2	Комбінована лекція	Тема 7.4 Таксація ростучих дерев і їх сукупностей	1.Поняття про сукупність окремих дерев. 2.Особливості таксації ростучих дерев і їх сукупностей. 3.Поняття про розряд висот і його визначення. 4.Видове число і його визначення.	Фронтальне опитування	Деревинознавство, лісівництво, дендрологія	Гром М.М. Лісова таксація, ст.57-62, 81-82

40	2	Практичне заняття	Практичне заняття № 5	ТЕМА: Визначення таксаційних показників деревостану, елементів лісу і насаджень за матеріалами виміральної таксації.			
РОЗДІЛ 8. ОСНОВИ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ							
41	2	Комбінована лекція	Тема 8.1 Загальні положення лісокористування	1.Предмет “Лісокористування” , його зміст і зв’язок з іншими предметами. 2.Види лісокористувань в Україні. 3.Економіч. значення і сучасний стан лісозаготівель 4.Комплексна механізація л/з та раціональне використання деревини в н. господарстві. 5.Функціональні обов’язки майстра лісу	Тематичний контроль № 4	Деревиноз навство, лісівництво, дендрологія	Шелгунов Ю.В. Ст.5-6,10-13,228 Т.Шкіря. ст 3-19. Лісовий кодекс України.
42	2	Комбінована лекція	Тема 8.2 Підготовчі роботи на лісосіці.	1.Поняття про технологію лісозаготівель 2.Лісосіка і її елементи.	Біжуче опитування	Лісова таксація, геодезія	Шелгунов Ю.В. Ст.43-51 Т.Шкіря. ст 9-27
43	2	Комбінована лекція	Тема 8.3 Заготівля деревини	1.Моторні інструменти для звалювання дерев. 2.Пристрої для направленоозвалювання дерев. 3.Операції звалювання дерев. 4.Використання механізації на лісозаготівельних роботах	Біжуче опитування	Лісова таксація, геодезія, механізація	Т.Шкіря. ст 53-94 Технологія і машини лісосічних робіт.ст 112-114
44	2	Комбінована лекція	Т 8.4 Технологія і організація лісосічних робіт.	1.Технологія розробки лісосіки. 2.Документація на розробку лісосіки.	Біжуче опитування	Лісова таксація, геодезія	Т.Шкіря. ст.84-89. Ю.Шелгунов (90) ст.86-96.
РОЗДІЛ 9. ЛІСОЗАХИСТ							

45	2	Комбінована лекція	Тема 9.1 Шкідники садивного матеріалу	<p>1. Найголовніші види шкідників шишок хвойних порід: шишкова смолівка, вогнівка, листовійка, модринова муха; на листяних породах-жолудевий довгоносик, та жолудева плодожерка.</p> <p>2. Шкідники коріння: хрущі (травневий, східний, західний, мармуровий, червневий).</p> <p>3. Шкідники листя: кокциди, попелиці, щитівки, Шкідники коріння: вовчок (капустянка), ковалики, чорниші.</p> <p>3. Шкідники молодих стовбурів: великий сосновий довгоносик, крапчастий смолюк, підкоровий сосновий клоп.</p> <p>4. Шкідники бруньок, пагонів та листя, листоїди, пагонов'юни.</p>	Біжуче опитування	Дендрологія, лісові культури, ботаніка	Падій «Лісова ентомологія» ст.154-264
46	2	Комбінована лекція	Тема 9.2 Хвое та листогризучі шкідники, стовбурні шкідники	<p>1 Шкідники хвойних порід: монашка, сосновий та сибірський шовкопряди. : сосновий п'ядун та соснова совка, пильщики сосновий звичайний та рудий, модринова сіра листовійка.</p> <p>2. Шкідники листя: зелена дубова та інші види листовійок, непарний шовкопряд, золотогоуз, кільчастий шовкопряд, зимовий п'ядун та інші види п'ядунів на листяних породах.</p> <p>3. Характеристика родини короїдів, вусачів, влаток, рогохвості, червиць, склівок.</p> <p>2. Заходи боротьби із стовбурними шкідниками</p>	Біжуче опитування	Дендрологія, лісові культури, ботаніка	Падій «Лісова ентомологія» ст.264-331,
47	2	Комбінована лекція	Тема 9.3 Хвороби плодів і насіння, садивного матеріалу	<p>1. Поняття про хвороби та рослин та їх причини.</p> <p>2. Основні хвороби плодів та насіння: муміфікація жолудів дуба і насіння берези. іржа шишок ялини.</p> <p>3. Хвороби садивного матеріалу: шютте, борошниста роса дуба звичайного.</p>	Біжуче опитування	Дендрологія, лісові культури, ботаніка	Шевченко С.В. «Лісова фітопатологія» ст.115-131

48	2	Комбінована лекція	Тема 9.4 Хвороби в культурах та молодняках. Гнилеві хвороби	1.Хвороби культур і молодняків: сосновий вертун, іржа хвої сосни, березова іржа, іржа хвої модрини 2.Коричневі гнилі: 2.1.Коричнева губка 2.2.Опеньок осінній. 3.Стовбурні гнилі: 3.1Строката центральна стовбурна гниль сосни звичайної 3.2.Строката стовбурна гниль ялини	Біжуче опитування	Дендрологія, лісові культури, ботаніка	Шевченко С.В. «Лісова фітопатологія» ст..140-178, 214-234
49	2	Семинарське заняття	Теми 1.1 – 9.4	Теми згідно з планом роботи	Оцінювання по результатах виконаних презентацій, рефератів, доповідей, пошукових робіт	Основні предмети л/г циклу	Рекомендована література по лісівничих предметах, періодична преса, інтернетджерела
РОЗДІЛ 10. ОХОРОНА ПРИРОДИ							
50	22	Комбін. заняття	Тема 10.1 Організація охорони лісів	1.Завдання державної лісової охорони 2.Структура апарату державної лісової охорони	Тематчний контроль № 5	Лісокористування, лісова таксація, лісові культури, лісівництво...	Костицький В. «Лісове право України»ст.. 22-37
51	22	Комбін. заняття	Тема 10.2 Охорона лісів від лісопорушень	1.Види лісопорушень, 2.Відповідальність за скоєні лісопорушення.	Біжучий контроль	Лісокористування, лісова таксація, лісові культури,	Костицький В. «Лісове право України»ст.. 93-128

						лісівництво...	
52	22	Комбін. заняття	Тема 10.3 Організація боротьби з лісовими пожежами та планування протипожежних заходів	1.Види лісових пожеж та причини їх виникнення, 2.Способи гасіння лісових пожеж.	Біжучий контроль	Лісівництво, лісові культури, механізація, економіка	О.П. Поліщук «Охорона лісів від пожеж» ст. 12-16,33-48
53	1	Контроль знань		Підсумкова контрольна робота			

6. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема: Екскурсія в дендропарк. Ознайомлення з видовою різноманітністю головних лісоутворюючих порід з метою їх розпізнавання і порівняння.	4
2	ТЕМА: Розрахунок потреби насіння для висіву	2
3	ТЕМА: Розрахунок густоти культур і потреби в сіянцях по породах в залежності від схеми розміщення і способу змішування в лісових культурах.	2
4	Тема; Визначення повноти та складу насадження після проведення рубки догляду	2
5	ТЕМА: Визначення таксаційних показників деревостану, елементів лісу і насаджень за матеріалами вимірювальної таксації.	2

7. Методи навчання

- А) словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда
- Б) наочні методи: ілюстрація, демонстрація
- В) практичні методи: навчальна праця, дослідна робота
- Г) творчі: проектування типів лісових культур, проектування лісомеліоративних заходів; проблемно-пошукові методи: метод кейсів, мозковий штурм
- Д) дублювання виробничих ситуацій в роботі майстра лісу
- Е) навчальні дискусії

8. Методи контролю

- А) Метод усного контролю: індивідуальні та фронтальні бесіди, бліц-опитування
- Б) Метод письмового контролю
- В) Метод машинного (програмованого) контролю: комп'ютерні програми
- Г) Метод тестового контролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка „відмінно”

Виставляється тоді, коли студент володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для вивчення всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Студент самостійно знаходить джерела інформації і причинно-наслідкові та міждисциплінарні зв'язки, робить аргументовані висновки. Студент правильно і усвідомлено застосовує всі види технічної та конструкторсько-технічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно розробляти окремі її види. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує практичні завдання. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає неточності, які самостійно виявляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

Оцінка „добре”

Виставляється тоді, коли студент самостійно, з розумінням відтворює основний матеріал та застосовує його під час виконання практичних завдань в типових умовах. Для визначення основних понять аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). Можлива консультативна робота викладача. Достатньо усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. Під

час відповіді та виконання практичних завдань допускає несуттєві помилки, які може виправити.

Оцінка „задовільно”

Виставляється тоді, коли студент на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання в неповному обсязі за частковою допомогою викладача. Недостатньо обгрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Неусвідомлено користується технічною і конструкторсько-технічною документацією. Під час відповіді та виконання практичних завдань допускає помилки, які самостійно виправити не може.

Оцінка „незадовільно”

Виставляється тоді, коли студент за допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі частини практичних завдань. Під час відповіді й виконання практичних завдань допускає суттєві помилки.

10. Методичне забезпечення

- А) Держстандарти;
- Б) програмне забезпечення;
- В) дидактичні матеріали: роздатковий матеріал, картки-контролю, бланки техдокументації
- Г) фотоматеріали, мультимедійні презентації, навчальні відеофільми власних зйомок

11. Рекомендована література

Базова

- 1.Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. “Лісові культури” – Львів: Камула, 2005. – 608с.: іл..
2. Лісовирощування в західному регіоні України/Дебринюк Ю,М., Осмола М.Х., М’якуш І.І., Мельник О.С. – Львів: Світ, 1994. – 408с.:іл.
- 3.Лісове насінництво / Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. – Львів: Світ, 1998. – 433с.: іл.

4. Агролісомеліорація : /Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малуґа В.М.; за ред. В.Ю. Юхновського. – К.: Кондор – Видавництво, 2012. – 372с.
5. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво: Підручник / За ред. В.Є. Свириденка. – К.: Арістей, 2005. – 544 с.
6. Свириденко В.Є., Швиденко А.Й. Лісівництво: Підручник. – К.: Сільгосп-).
7. Заячук В.Я. Дендрологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів.-Львів: Априорі, 2008- 656с.
8. Швиденко А.Й., Данілова О.М. Дендрологія: Підручник.- Чернівці: Рута, 2003.-384с.
9. Заячук В.Я. Дендрологія. Навчальний посібник.-Львів: ТзОВКамула, 2004- 408с.
10. Гром М.М. Лісова таксація: Підручник. – Львів:УкрДЛТУ, 2005 – 352 с.
11. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування: Підручник. – К.:Арістей, 2004 – 384 с.
12. Падій М.М. Лісова ентомологія К. В-во УСГА, 1993.
13. Шевченко М.М. Лісова фітопатологія, В-во Львівського держуніверситету, 1988.
14. Санітарні правила в лісах України.
15. Поліщук О.П. Охорона лісів від пожеж – Львів, 2007 – 98 с.

12. Інформаційні ресурси

<http://osvita.ua/add-education/mba-ukraine/36530/>

<http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>

<http://www.ternopillis.te.ua/work/afforestation>

<http://kremlisgosp.at.ua/>

<http://www.youtube.com> Лісовий патруль, зелене живцювання, щеплення

http://www.lesovod.org.ua/sites/default/files/docs/fmscopy/bcc/Seeding_tech_lesovod.pdf

www.lvivlis.com.ua

<http://ua.convdocs.org/docs/index-16438.html>

<http://www.nltu.edu.ua>

http://geoschool.ucoz.ua/load/prezentaciji/10_klas/15

geoinfo.if.ua/

woodex.ua

derevo.info

derevolis.com

<http://pidruchniki.ws>

<http://natur.at.ua/http://bestreferats.su>

<http://ohoronaprurrodu.blogspot.com/http://www.derevo.info/content/detail/4032>

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0328-05http://archive.nbu.gov.ua>

Отформатовано: Шрифт: Times New Roman, 12 пт, не курсив, Цвет шрифта: Авто

Отформатовано: Без інтервала, Отступ: Слева: 0 см, інтервал Перед: 0 пт

Отформатовано: Шрифт: Times New Roman, 12 пт, Цвет шрифта: Авто

Отформатовано: Шрифт: Times New Roman, 12 пт, Цвет шрифта: Авто, український

Отформатовано: Шрифт: Times New Roman, 12 пт, Цвет шрифта: Авто

Отформатовано: Шрифт: Times New Roman, 12 пт, не курсив, Цвет шрифта: Авто

<http://cd.greenpack.in.ua/ohorona-lisiv/>
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
<http://www.lib.ua-ru.net/disser/ua/code-06.03.02.html>
<http://ua-referat.com>
<http://bestreferats.su>
<http://www.kontrolna.com>
<http://www.derevo.info/content/detail/4032>
<http://www.lisproekt.gov.ua>
<http://archive.nbu.gov.ua>

